Nadzorni odbor pregledal obnovo Glavnega trga v Ljutomeru

Je nadzornike zanimala občutna podražitev?

Nadzorni odbor občine Ljutomer je pregledal postopke in sklenjene pogodbe z izvajalcem, ki je opravil celovito prenovo Glavnega trga v Ljutomeru. Opravljeni nadzor je del rednega programa dela nadzornega odbora, za obsežnejši pregled obnove trga pa so se po besedah predsednika nadzornega odbora Dušana Režonje odločili tudi zaradi pozivov občanov.

Ugotovitve nadzornikov bodo znane in dostopne javnosti, ko bo pripravljeno končno poročilo. Občina, ki je bila tokrat nadzorovana, ima petnajst dni časa, da odgovori na ugotovitve odbora, toliko dni pa ima po tem spet na voljo nadzorni odbor, da odloči o ugovoru.

Čeprav vsebina poročila nadzornega odbora uradno še ni znana, je zaradi občutno dražje obnove od vrednosti javnega naročila mogoče sklepati, da je nadzorni odbor pod drobnogled vzel predvsem odobritev dodatnih sredstev za dokončanje del. Občina je namreč projekt končala z objavo dveh javnih razpisov, obakrat sklenila pogodbo z najugodnejšim ponudnikom, podjetjem Segrap, d. o. o., in po sistemu »fiksne cene po enoti mere« ter ju potem dopolnila s sklenitvijo aneksov. Razlika med prvo pogodbeno vrednostjo in končno ceno obnove Glavnega trga je tako okoli 800 tisoč evrov, sama obnova Glavnega trga pa je stala blizu dva milijona evrov.

Majda Horvat

Alter Ego, medkulturnost in informativni dan

Dvojezična srednja šola Lendava je že prvi mesec novega šolskega leta organizator številnih dogodkov. Pod mentorstvom Zorke Gergar so lendavski dijaki sodelovali pri projektu Alter Ego (s pomočjo elektronskih medijev mladi pišejo o svoji drugi osebnosti) in na olimpijadi iz znanja nemškega jezika, zaradi česar jih je Goethejev inštitut izbral za šolo, ki je tokrat promovirala projekt – in to s pomočjo brezplačnega koncerta pevke Neishe. DOSŠ Lendava bo od 20. do 27. septembra gostiteljica mednarodnega razreda iz projekta Medkulturna komunikacija v Panonski kotlini, v katerem sodeluje devet srednjih šol iz sedmih držav. 23. septembra pa bo lendavska srednja šola podrobneje predstavila tudi izjemno zanimiva in aktualna višješolska programa, in sicer komunalni inženir in inženir mehatronike.

B. B. P.

Prvi pasivni vrtec v Sloveniji so dobili v Gornji Radgoni

Pionirska energetska prenova

Obnova vrtca s pomočjo norveškega sklada in otvoritev v navzočnosti predstavnika Norveške

V petek so odprli obnovljeni vrtec v Gornji Radgoni, kjer pa obnova ni potekala po ustaljeni gradbeni praksi, ampak so se med obnovo učili vsi. Zato ni čudno, da se je že ob slovesnem odprtju pojavila anonimka, ki očita izvajalcem, da niso delali po predpisih. Uradnih predpisov za pasivno gradnjo pa Slovenija še nima, prvi pasivni vrtec v Sloveniji so zgradili zahvaljujoč veliki strokovni radovednosti in rastoči vnemi vseh vpletenih, otroci in vzgojiteljice pa bodo presodili, ali sta energetska obnova in ogrevanje z *energijo zemlje* uspela in ali so uspešno zasejali seme nove dobe v gradbeništvu Slovenije.

Dr. Rado Genorio, nacionalni koordinator za Norveški mehanizem, je koordinatorju projekta **Stojanu Habjaniču** izrekel pohvalo za opravljeno delo že na tiskovni konferenci pred otvoritvijo. Foto: B. B. P.

Energetsko varčen vrtec je pionirski projekt v energetski in ekološki obnovi javnih zgradb pri nas in je na področju rabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe le-te zgled za celotno Slovenijo. Te besede smo največkrat slišali v petek tako iz ust občinskih kot državnih predstavnikov, še pomembneje pa je, da so se s tako gradnjo končno začeli ukvarjati tudi študentje na Fakulteti za arhitekturo. Radgonski vrtec pa ni začetnik le pri načinu obnove javne zgradbe, namenjene otrokom, ampak tudi pri načinu pridobivanja sredstev. Norveški finančni mehanizem je novost v Sloveniji, namenjen je desetim novim državam članicam EU, odločitev o dodelitvi sredstev sprejme norveško ministrstvo za notranje zadeve, na voljo pa je 567 milijonov evrov. Skupaj s Finančnim mehanizmom EGP bo Norveška (ki ni članica EU) prispevala skoraj 1,2 milijarde evrov za podporo novim članicam in za zmanjšanje socialnih in gospodarskih razlik v Evropi. Nacionalni koordinator za Norveški finančni mehanizem dr. Rado Genorio je poudaril, da imajo prednost projekti s področja varstva okolja, trajnostnega razvoja, ohranjanja evropske kulturne dediščine, razvoja človeških virov in zdravstva ter otroškega varstva.

Občini Gornja Radgona je s kakovostnim predlogom (za kar sta zaslužni dr. Tatjana Fulder in agencija PORA) uspelo med stotimi prijavljenimi pridobiti 700 tisoč evrov nepovratnih sredstev za projekt *Energetsko varčen vrtec*.

Zaradi debeline zidov in tal (stavba je dobila dobro obleko in tople copate) ter zaradi uporabe toplotne črpalke in vode iz zemlje se bodo letne potrebe po toplotni energiji zmanjšale v razmerju 7 : 1.

Bernarda B. Peček

Dr. Marjana Hönigsfeld Adamič, varuhinja evrazijske vidre na Goričkem

Vidra – ambasadorka Goričkega

Prepričana je bila, da vider v naravi v Sloveniji ni več, dokler ji Ernest Kerčmar ni rekel: »Ah vidre, saj te pri nas niso nič posebnega, pri nas jih je kar veliko!«

Marjana Hönigsfeld je v sedemdesetih letih študirala biologijo na Biotehniški fakulteti v Ljubljani in že v diplomski nalogi se je ukvarjala z vidro – takrat jo je zanimala kot avtohtona živalska vrsta, o kateri bolj malo vemo in ima veliko razstavno vrednost. Pravzaprav se je posvetila predvsem živalskemu vrtu, njegovemu izboru in načinu predstavitve živali. Tako je prvič spoznavala vidro – v živalskem vrtu. Vedela je le, da je bila vidra včasih povsod, zdaj pa je ni več; tako so ji namreč govorili vsi, tudi lovci. In o tem je bila prepričana tudi sama, dokler s soprogom ni prišla na Goričko in ji je tukajšnji domačin Ernest Kerčmar povedal, da so vidre tukaj nekaj povsem običajnega. Hotela je stvari priti do dna. Čeprav je bila kar dvajset let v novinarstvu (delala je kot novinarka pri Kmečkem glasu) in nato pri Mladinski knjigi, kjer je spremljala področje narave, se je ves čas ukvarjala (kot da bi imela nekakšno popoldansko dejavnost) tudi z vidrami.

Nekako od 1983. leta se intenzivno ukvarjate z vidro, kako ste prišli na Goričko?

»Moj soprog, ki je profesor na Biotehniški fakulteti, je bil odgovoren za divje živali in je prihajal v Kompas v tole lovišče; tu so bili njegovi dobri kolegi in jaz sem prihajala sem z njim. Moram reči, da če ne bi bilo Kompasa, verjetno ne bi bilo ničesar. Ne ohranjanja narave, ne tega instituta. Ko so dobili novo stavbo med gradnjo železnice, so mi odstopili garsonjero in vedno so ponosno rekli: tu smo mi, tu pa imamo varstvo narave. Najprej so me najeli za naravovarstveni nadzor in spremljanje vidrine populacije med gradnjo in po gradnji železniške proge. Po petih letih sem napisala poročilo, v katerem je bilo zapisano, da morajo železnice sprejeti določene omejitvene ukrepe. Takrat mi je prišla na misel rešitev v taki zasnovi projekta, kamor bi vključili vse te ukrepe, železnica pa bi bila sofinancer – in to nam je uspelo, kar se mi zdi dosti lepše, kot da bi zanje sprejeli določene omejitvene ukrepe v obliki prisile. Dali so 65 tisoč evrov, celoten projekt pa je vreden več kot milijon evrov.«

Ker je bilo vse pravočasno pripravljeno, so po vaši zaslugi urejeni tudi podhodi pod progo za vidre. Kako se danes počutite, vam je srce stopilo na mesto ...

»Ja. Absolutno. Nekaj časa me je bilo strah, da pri ljudeh to sodelovanje ne bo pravilno razumljeno, da jih ne bomo uspeli prepričati, da bodo tudi oni imeli od tega sodelovanje nekaj koristi. Verjetno veste, da je bil leta 2003 prvi odgovor iz EU, da je projekt izbran, vendar ... Potem sem še enkrat napisala utemeljitev, zakaj se mi zdi, da je ta center neobhodno potreben zaradi ljudi, da bomo sicer izvajali projekt tudi, če centra ne bo, vendar je zaradi pokrajine in ljudi to nujno.«

Kako sodelujete s Krajinskim parkom Goričko, ki naj bi skrbel za varovanje narave?

»Dobro sodelujemo, niso pa formalno vključeni v naš projekt, ker takrat še niso bili formalno ustanovljeni. Sodelovali smo s Martinom Uitzem in drugimi, ki so pripravljali ustanovitev parka.«

Kaj bo pravzaprav Informacijski center AQUA Lutra v Križevcih na Goričkem?

»To bo paviljon v obliki dveh vidrinih tačk. Lokacija je izbrana v skladu z naravnimi danostmi. Želimo, da voda ostane v 1. kakovostnem razredu, zato mora biti center dovolj odmaknjena od vode, da bo do rastlinske čistilne naprave dovolj padca.«

Vsekakor pa je bolj kot zidovi in postelje pomembna vsebina, kajti vse drugo se lahko uredi ...

»Ja, zato se naš naslednji projekt ukvarja z vsebino tega centra, naslov je Vidrina učilnica in smo z njim že uspeli na razpisu Norveškega sklada. Kar 70 tisoč evrov bomo prejeli iz tega norveškega mehanizma. Za njegovo izvajanje bo skrbel Gregor Torkar, doktor znanosti in didaktik, ki je izredno podkovan v teh zadevah.«

Kaj je ali bo vidra?

»Ambasadorka čistih voda. Ambasadorka Goričkega. Že ko se je pripravljal krajinski park Goričko, sem na prošnjo g. Uitza pripravila zaščitni znak parka in v tem znaku naj bi bila vidra. Pa nič od tega. Vidra je vsekakor najdragocenejša divja žival te vrste v okviru celotne Evrope. Upamo, da bo dobila svoje mesto tudi na Goričkem in v Sloveniji. Naš inštitut LUTRA je oktobra, ko je evropski mesec vidre, ob koncu projekta LIFE - NATURA organizator številnih prireditev, med drugim tudi Evropske konference o evrazijski vidri, ki bo potekala oktobra v Moravskih Toplicah.«

Dr. Marjana Hönigsfeld Adamič

Kako boste prepričali ribiče, da je vidra tako dragocena, da je prav, če so do nje prizanesljivejši ...

»Ja, to bo pa težka naloga. Pripravljamo zloženko, v kateri bomo pojasnili, kaj lahko naredimo, da bomo ribe in zarod zavarovali pred vidro, da bo vidra vseeno prišla do hrane. Ljudje bi morali imeti najprej dovoljenja za svoj ribnik. Večina ribnikov še nima dovoljenja. Ne morejo čakati, da bodo dobili povrnjeno škodo zaradi vidre, če nimajo dovoljenj.«

Za konec moram še povprašati, ker vsi vemo za to in smo o tem tudi pisali v Vestniku, kako se je razrešil spor z županom občine Hodoš Ludvikom Orbanom zaradi Hodoškega jezera?

»Razrešil se je. Višje sodišče je razsodilo v naš prid. Hodoški župan je – to moram reči – lepo in pravočasno aprila letos poravnal vse, kar nam je bil še dolžan. Napisala sem mu tudi pismo, da mi je žal, da se to ni rešilo na drugačen način, jaz sem to poskušala, pa ni šlo. Zdaj pa je plačal dvakrat več, to pa je vseeno občinski denar majhne obmejne občine, ki bi ga lahko koristneje porabila. Hodoško jezero bo del tega projekta, kakor

Bernarda B. Peček

Evrazijska vidra (LUTRA LUTRA) je ogrožena vrsta sesalca, ki je po merilih IUCN globalno razvrščena v kategorijo ranljivih vrst, navaja pa jo tudi rdeči seznam ogroženih sesalcev Slovenije. Slovenija se je s podpisom evropskih konvencij in implementacijo evropske zakonodaje v nacionalno obvezala, da bo varovala in ohranjala vidro ter njeno življenjsko okolje.

LUTRA, Inštitut za ohranjanje naravne dediščine, je zaseben nepridobitni zavod, ki se ukvarja predvsem z raziskovanjem in varstveno problematiko vidre. Inštitut je v letih 1999–2001 po pooblastilu ministrstva za okolje in prostor med gradnjo železnice opravljal naravovarstveni nadzor nad vidro in pripadajočimi sladkovodnimi ekosistemi, do leta 2004 pa je izvajal redni ekološki monitoring vidre kot ključne vrste vodnih ekosistemov na območju železniške proge.

This document was created with Win2PDF available at http://www.win2pdf.com.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.
This page will not be added after purchasing Win2PDF.